

Akut betegségek sebészeti kezelése COVID 19, vagy gyanús betegek esetén

Aranyér trombózis/nekrózis

- ha lehet non-operatív ellátás
- ha nem, lokál anesztéziában, járóbetegként
- szignifikáns vérzés, vagy sikertelen non-operatív és járóbeteg ellátás esetén sürgős műtéti ellátás

Perianalis, vagy perirektális tályog

- felszínes és lokalizált, akkor lokál anesztéziában feltárás, drenálás
- nagy perirektális tályog műtőben látandó el, esetleges alternatíva perkután drenázs, ha a műtő nem érhető el

Lágyrész fertőzés

- felszínes és lokalizált, akkor lokál anesztéziában feltárás, drenálás
- nagy, intramuszkuláris komponens, vagy nekrotizáló fertőzés: műtőben narkózisban

Akut nekrotizáló pankreatitisz

- AB terápia, ha infekció bizonyított. Step-up kezelés: perkután drenálás, endoszkópos, vagy intervenciós radiológiai debridement (aeroszol fertőzés miatt inkább intervenciós radiológia), laparoszkópos, vagy nyitott drenálás (aeroszol fertőzés miatt inkább nyitott), ha az előzőek nem érhetőek el vagy eredménytelenek.

Szabad levegő, bél iszkémia, bélelzáródás:

- Műtét

Appendicitis, nem komplikált eset

I.v., majd per os AB th. (30-50%-os sikertelenség, különösen appendicolith, CT alapján a folyamat túlterjed a jobb alhasi régió). Műtéti megoldás: a sebész judiciuma.

Appendicitis, komplikált eset

Ellátás sebészi, amennyiben lokalizált tályog van jelen akkor perkután drenázs is szóba jön. Sikertelenség esetén műtét.

Tünetes cholelithiasis, krónikus cholecystitis

Fájdalom menedzsment, műtét halasztása. Fokozódó panaszok, sikertelen fájdalomcsillapítás, laparoszópos cholecystectomy, egyéni elbírálás alapján nyitott műtét.

Choledocholithiasis

Cholangitis jele nélkül, halasztható. Nagy kövek, sikertelen spontán távozás esetén ERCP, EST, majd halasztott, elektív cholecystectomy. Az aeroszol fertőzés lehetőségének figyelembevétele (endoszkópia).

Akut cholecystitis

Nem magas rizikójú beteg esetében, főleg szövődmény (empyema, hasi- v. májtályog, perforáció) gyanúja esetén műtéti kezelés javasolt. Magas rizikójú beteg, vagy a műtő nem elérhető, akkor i.v. AB. Sikertelen non operatív menedzsment esetén (szepszis jelei) perkután cholecystostomia. Az akut cholecystitis ellátási javaslatával kapcsolatban lásd még: https://www.facs.org/-/media/files/covid19/symptomatic_gallbladder_recommendations.ashx

Cholangitis

Aszcendáló cholangitis esetén széles spektrumú AB. Sikertelenség esetén (állapot rosszabbodás, szepszis) ERCP, EST. Az aeroszol fertőzés lehetőségének figyelembevétele (endoszkópia). Cholecystectomy halasztható, de további szövődmény gyanúja esetén sürgősséggel elvégzendő.

Diverticulitis

Nem komplikált esetben i.v., majd per os AB th.

Hinchey I-II: AB és perkután drenázs, sikertelen kezelés esetén műtét

Hinchey III-IV: műtét

Referencia:

Van Santvoort HC, Besselink MG, Bakker OJ, et al. A Step-up Approach or Open Necrosectomy for Necrotizing Pancreatitis, N Engl J Med 2010:362-1491-1502.

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/nejmoa0908821>

Frazer, RC, Abernathy SW, Davis M, et al. Outpatient laparoscopic appendectomy should be the standard of care for uncomplicated appendicitis. Journal of Trauma and Acute Care Surgery: January 2014 - Volume 76 - Issue 1 - p 79-83. [doi: 10.1097/TA.0b013e3182ab0d42](https://doi.org/10.1097/TA.0b013e3182ab0d42) .

Mahida JB, Lodwick DL, Macion KM, et al. High failure rate of nonoperative management of acute appendicitis with an appendicolith in children. <https://doi.org/10.1016/j.jpedsurg.2016.02.056>.

COVID-19: Elective Case Triage Guidelines for Surgical Care – American College of Surgeons,